

BRATISLAVA 16. februára 2024

Príhovor verejného ochrancu práv pri príležitosti benefičného koncertu „Zdieľame si chýbanie“ nad ktorým verejný ochranca práv prevzal záštitu

* * *

Vážené dámy a páni,

milí priatelia,

som rád, že som tu dnes večer s Vami a že môžem, ako verejný ochranca práv, prevziať záštitu nad týmto benefičným koncertom. Som presvedčený, že benefičný koncert „Zdieľame si chýbanie“ je skvelý spôsob ako podporiť dôležitú vec, akou je paliatívna medicína, ale aj ako prejaviť podporu blízkym osobám tých ľudí, ktorí nie sú s nami.

Účel benefičného koncertu, ako aj tu prítomné ctené auditórium, sú mi srdcu blízke. A to nielen ako človeku, ale aj ako predstaviteľovi ústavného orgánu Slovenskej republiky, ktorý prispieva k ochrane ľudských práv a slobôd. Medzi moje ombudsmanské priority patrí ľudská dôstojnosť, ako súčasť konceptu ľudských práv. Ľudská dôstojnosť prežaruje do sociálnych práv, či do práva na ochranu zdravia.

V decembri minulého roka sme si pripomenuli 75 rokov od prijatia *Všeobecnej deklarácie ľudských práv*. Skončenie II. svetovej vojny znamenalo východisko pre budovanie ľudskoprávných štandardov v Európe a vo svete.

O 46 rokov neskôr sa ukotvuje do ústavy nášho štátu *Listina základných práv a slobôd*. Listina si, ako jednu zo základných hodnôt, volí ľudskú dôstojnosť.

Nemecký filozof Immanuel Kant hovorí o ľudskej dôstojnosti toto: „*Veci sú cenné, keď ich môžeme použiť. Napríklad topánka je cenná, ak nám sedí a dobre sa v nej chodí. Ak je už topánka rozbitá, už nemá žiadnu hodnotu. U ľudí je to inak. Človek má vždy hodnotu a dôstojnosť. Aj keď je chorý. Aj keď nemôže pracovať. Vždy ju má.*“

Keď je človek chorý, tak pri ňom, okrem rodiny, stojí lekár. Jedna z laureátok „Ombudsmanského ďakujem“, ktoré som ako verejný ochranca práv pri príležitosti Medzinárodného dňa ľudských práv v decembri minulého roka odovzdal, je aj pani doktorka Andrea Škripeková. Moje ocenenie dostala za inovatívne a zlepšujúce prístupy v oblasti paliatívnej medicíny na Slovensku a za ochranu zdravia a dôstojnosti života nevyliciteľne chorých.

Ctené auditórium, viacerí z Vás ste blízke osoby ľudí, ktoré už nie sú medzi nami, sprevádzali. Vy ste boli pri Vašich blízkyh a boli ste im útechou. Pri odovzdávaní „Ombudsmanského ďakujem“ som však nezabudol ani na tých, ktorí nemali to šťastie mať pri sebe rodinu. Pretože napríklad upadli do chudoby. A z tohto dôvodu som ocenenie za dlhoročnú angažovanosť v oblasti podpory ľudí bez domova a za ochranu slabších udelil aj pátrovi Petrovi Gombitovi.

Ako verejný ochranca práv sa, v rámci mojej kompetencie, budem zasadzovať za to, aby štát vykonal maximum pri napĺňaní práva obyvateľov na zdravotnú starostlivosť. Konkrétne mám na mysli dlhodobú starostlivosť či sociálno-zdravotnú starostlivosť. Spravím maximum preto, aby došlo k zlepšeniu kvality života pacientov a ich rodín.

Dovtedy Vám zo srdca ďakujem za Vašu angažovanosť a za to, že svojím nasadením prekonávate často nedostatky, ktoré Vám spôsobuje systém, nedostatočné financovanie či iné administratívne bariéry.

Ďakujem, že prispievate k dôstojnosti človeka a že tak naplňate odkaz už citovaného Immanuela Kanta.

Želám Vám krásny zážitok.

* * *